

TÍÐINDI

Øktar kvotur kunnu loysa upp

Hóast føroyska samráðingartoymið setir fult fokus á bítislykilin, so kunnu øktu nøgdirnar í ICES-tilmælinum mýkja samráðingar um býtið av makrelinum í Norðuratlantshavi, metir føroyskur samráðingarleiðari

Jón Brian Hvidtfeldt

Uppáhaldið um at havið kókar av makreli verður undirbyggt av nýggjasta tilmælinum frá ICES. Havgranskingarstovnurin ger ikki mætari enn at mæla til at økja fiskiskapin eftir makreli heili 64 prosent næsta ár, sammett við kvoturnar í ár. Í tonsum merkir tað, at ICES mælir til at makrelkvotan fer úr 542 000 tonsum upp í 890.000 tons.

Men tølini hjá ICES samsvara tó ikki við tey tøl, sum einstøku londini sjálvi arbeiða við. Strandalondini eru ikki samd um býtið av makrelinum, og áseta sær tí sínar egnar kvotur, sum tilsamans eru nógv hægri enn tilmælið frá ICES. Tað merkir, at í ár hava Norra, ES, Ísland og Føroyar ásett sær sjálvum makrelkvotur á tilsamans 905.000 tons. Harumframt hevur eisini Grønland, sum ikki verður roknað sum eitt strandaland í hesum høpi, ásett sær makrelkvotu á 50.000 tons.

Strandalondini hittast aftur til samráðingar um makrelin seinni í oktober. Tær samráðingarnar vera í London, undir leiðslu av ES.

Loysir upp

Higartil hava strandalondini havt sera trupult við at finna semju um, hvussu makrelurin í Norðuratlantshavi skal býtast. Men jaliga tilmælið frá ICES kann mýkja støðuna, metir føroyski samráðingarleiðarin.

- Man hevur áður sæð dømi um, at økt tonsatal kann gera tað lættari at svølgja eitt lægri prosenttal av eini heildarkvotu, sigur Herluf Sigvaldsson.

Føroyski samráðingarleiðarin leggur dent á, at Føroyar eru grundleggjandi ónøgd við gamla bítislykilin. Meira av makreli er í føroyskum sjógvi, og tí eiga Føroyar størri part av samlaðu kvotuni. Og skulu Føroyar hava meira, so skulu hini londini lata burturav.

- Tað kann væl hugsast, at tann missjónin gerst lættari,

um hini londini kunnu kompensera við tonsatali, tá heildarkvotan økist, sigur Herluf Sigvaldsson.

Hann er annars varin við at gera tær stóru viðmerkingarnar til ICES-tilmælið, nú tað styttest til samráðingarnar í London.

- Eg vil treyðugt føra samráðingar í fjølmíðlunum. Men sum sagt, so kann tað væl hugsast, at eitt økt tonsatal kann vera við til at loysa upp, sigur Herluf Sigvaldsson.

Makrelsamráðingarnar í London 23. til 25. oktober vera serligar á tann hátt, at hesaferð fer Grønland væntandi at vera til staðar. Ikki við samráðingarborðið, men sum eygleiðari. Strandalandafundurin í Reykjavík

í september gloppaði dyrnar fyri grønlendingum, sum tevja pengarnar í makrelfiskiskapinum. Landið visir á, at makrelurin í vaksandi mun er í grønlenskum sjógvi, og tí eigur Grønland sín part av stovninum og harvið kvotuni.

Norðhavssildin

Meðan makrelstovnurin er sera væl fyri, sambært ICES, so stendur sum væntað verri til við norðhavssildini. ICES mælir til at skerja fiskiskapin eftir norðhavssild heili 32 prosent næsta ár, sammett við í ár. Í tonsum merkir tað,

at samlaði fiskiskapurin skal fara úr 619.000 tonsum niður í 419.000 tons næsta ár. Men eins og við makrelinum, so klára strandalondini heldur

ikki at semjast um at býta norðhavssildina. Tí hava ES, Norra, Russland, Ísland og Føroyar ásett sær sjálvum kvotur á tilsamans 692.000 tons í ár. Her er tað serliga Føroyar, ið hava havt trupult við at góðtaka gamla bítislykilin, ið gav 5,1 prosent av heildarkvotuni í føroyska partin. Hinvegin hava hini strandalondini hava hildið seg til gamla lestin.

Men eins og við makrelinum, so hevur Grønland eisini ligið framvið eftir norðhavssildini, hóast landið ikki er at rokna sum strandaland í hesum samanhangi. Grønland hevur ásett sær sjálvum 15.000 tons av norðhavssild, sum landið ætlar at fiska í altjóða sjógvi í ár.

Strandalandasamráðingar um norðhavssildina vera í London 16. til 18. oktober, undir leiðslu av Íslandi. Á síðsta fundi samdust londini um at lata ein serfrøðingabólk arbeiða við at lýsa stovnin, soleiðis at londini hava eitt betri, fakligt grundarlag at arbeiða út frá.

Fleiri av strandalondunum vilja tí varðveita gamla bítislykilin, meðan serfrøðingabólkurin arbeiðir, men tað vilja Føroyar ikki. Tí er líkt til, at Føroyar fara at áseta sær sína egnu sildkvotu, eisini næsta ár.

Svartkjafturin

Eins ov við makrelinum, so er ICES rættuliga bjartskygt í sínum metingum av svart-

kjaftastovninum. ICES mælir tí til, at samlaða svartkjaftkvotan fer úr 643 000 tonsum upp í 949 000 tons næsta ár. Talan er um eina øking í samlaðu kvotuni á 48 prosent. ICES byggir sítt tilmæli á, at fiskiskapurin hevur verið lítil seinastu árin, samstundis sum tilgongdin seinastu árin hevur verið góð. Tað hevur ført við sær, at stóra niðurgongdin í stovninum síðani 2004 er støðgað, og stovnurin er í støðugari menning, metir ICES.

Meðan strandalondini stríðast um býtið av bæði makreli og norðhavssild, so tykist verandi bítislykil av svartkjaftinum at vera kominn í eina fasta og tryggja legu, sum londini eru nøgd við.

ICES mælir til at økja makrelfiskiskapin munandi næst ár